

բողութիւնները դործագրում է մերձաւորի փրկութեան համար: Մեր առաջ հետզհետէ նկարագրում են մեծ քաղաքներին յատուկ ապականութիւններն ու անբարոյ յական ճահիճները, ուր խեղդւում են և անյետանում հարիւրաւոր, հազարաւոր մարդիկ: Եւ ահա Քրիստոսի շաւղով ընթացողների մի խումբ սկսում է իւր օրհնութեամբ լի գործունէութիւնը այդ շրջաններում: Քարոզիչ քահանան, եպիսկոպոսը, տաղանդաւոր երգչուհին, հարուստ վաճառականը, դպրոցի տեսուչը, լրագրագետը ևն. «Քրիստոսին հետեւիլ» նշանաբանով վերածնուած՝ սիրոյ, կարեկցութեան և գթութեան գործունէութիւն են սկսում ազգատութեան զոհերի և բարոյապէս անկեալների մէջ: Գրքի ընթերցանութեան հետ մարդու հոգին բարձրանում է դէպի գաղափարականը, անձնուիրութեան զգացմունքների աշխարհը, որ լաւագոյն ապացոյցն է հեղինակի յաջողութեան:

Աւելորդ ենք համարում բովանդակութեան մանրամասնութիւններ տալ. որովհետեւ նոյն գրքի մի տարբեր խմբագրութիւնը ուստերէնից թարգմանեց մեր միաբանակից Տ. Մամբրէ վարդապետ, որ և հետզհետէ տպագրուեցաւ «Արարատ»-ի մէջ «Քրիստոսի հետքով» վերնագրով: Վերջին գլուխը տպագրուեց ներկայ համարում: Յանկալի էր առանձին հրատարակուած տեսնել այս գիրքը Ռուսահայոց համար, որովհետեւ համոզուած ենք, թէ հայ ընթերցող հասարակութեան սիրելի գրքերից մէկը կլինի այն:

Գ. Վ. Յովսէփեան

Դասաւեճ՝ կրօնի. Ա. սարի. կազմեց Սահակ ա. ֆահ. Սահակեանց. ԺԱ. 84. Թիֆլիզ, 1907, գիճն է 25 կ.

Սահակ քահանան առաջինն է մեր կրօնուսոյցների մէջ, որ աշխատել է մանկավարժութեան պահանջների համեմատ կրօնի դասագրքեր պատրաստել: Այդ է պատ-

ճառը, որ նորա դասագիրքերը ընդհանուր հաւանութեան են արժանացել մեր ուսուցիչների կողմից և համարեա բոլոր գալոցներում ընդունելութիւն գտել. Առաջին տարուայ կրօնի դասատետրի ժԱ. տպագրութիւնը նոյնպէս մի ապացոյց է, թէ հեղինակն աշխատում է ըստ կարելւոյն բաւարարութիւն տալ ժամանակի պահանջին: Նա իւր դասագիրքը զարդարել է նիւթերին համապատասխան կրօնական պատկերներով, որոնք ոչ միայն մանուկների մէջ հետաքրքրութիւն կզարթեցնեն, այլ և կնպաստեն աւելի հեշտ կերպով ըմբռնելու պատմութիւնները: Պատկերներն առնուած են դասական նկարիչների գործերից, տպագրութեան կողմից էլ յաջող կարելի է համարել:

Նիւթը կազմել և դասաւորել է հոգեւոր իշխանութեան հաստատած ծրագրի համաձայն: Գրաբար աղօթքների հետ դրել է և թարգմանութիւնը աշխարհիկ լեզուով: Աւետարանական պատմութիւնները գրուած են պարզ և փոքրներին մատչելի լեզուով: Գրաբար աղօթքներն ու հաւատամքն անշուշտ դժուարամարս են մանուկների համար, բայց այստեղ մեղաւորը դասագիրք կազմողը չէ, որ պարտաւոր է համակերպուել իշխանութեան հաստատած ծրագրին:

Գ.

Die armenische Kirche in ihren Beziehungen zu den Syrischen Kirchen.

Dr. E. Ter-Minassiantz. Leipzig 1904.

Հայաստանեայց եկեղեցու յարաբերութիւնները ասորի եկեղեցիների հետ.

Դր. Ե. Տէր-Մինասեան. Լայպցիկ 1904.

Էջմիածնի միաբան նախկին սարկաւադ այժմ վարդապետ Երուանդ Տ. Մինասեանի դոքտորական շարադրութիւնն ունինք ձեռքի տակ. հեղինակը նպատակ է դրել